

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/13/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8215204393
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8215204393.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu Slovenská kancelária poisťovateľov, Bajkalska 19B, Bratislava, zastúpený Remedium Legal s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava za účasti intervenienta na strane žalobcu Komunálna poisťovňa a.s., Viebba Insurance Group, Štefániková 17, Bratislava, zastúpeného Mgr. Dalibor Tverďák, advokát so sídlom Krmanova 1, Košice, proti žalovanému Q. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, K., o zaplatenie sumy 294,38 € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 31.05.2021 č.k. 3C/297/2015-423 v spojení s dopĺňacím uznesením z 28.07.2021, č. k. 3C/297/2015-431 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 88,32 eur v 5,15 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 1.8.2014 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti rozsudok v spojení s dopĺňacím uznesením vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu nad 88,32 eur s prísl. mení tak, že žalobu zamieťa.

Nepriznáva stranám a intervenientovi náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s dopĺňacím uznesením súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 294,38 Eur s prísl. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a rovnako intervenient vystupujúci na strane žalobcu má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalovaný bol dňa 18.02.2014 držiteľom motorového vozidla značka Y. O., ktorého prevádzkou bola spôsobená škoda na inom motorovom vozidle typu Z. O., ktorého držiteľom bol B. P. a vodičom poškodeného vozidla v čase nehody bol E. Y.. Medzi komunálnou poisťovňou a žalovaným bola v minulosti uzatvorená poisťovná zmluva, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla značky Y. O.. Začiatok poistenia bol určený dňom 31.12.2006. V spornom poistnom období 31.12.2012 až 31.12.2013 žalovaný z predpísanej sumy poistného vo výške 75,78 Eur uhradil dňa 04.01.2013 sumu 15,35 Eur a dňa 01.02.2014 sumu 60,43 Eur aj keď poistné za toto poistné obdobie podľa uzatvorenej poistnej zmluvy mal zaplatiť do 31.12.2013. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že poistenie tohto motorového vozidla žalovaného zaniklo ku dňu 31.01.2014 z dôvodu nezaplatenia poistného. Uviedol, že žalobca preukázal, že z poistného garančného fondu poukázal na účet poškodeného z tejto dopravnej nehody dňa 11.06.2014 poistné plnenie v sume 294,38 Eur. Súd prvej inštancie vec právne posúdil v zmysle predpokladov § 9 a nasl. Zákona č. 381/2001 Zbierky v znení neskorších

predpisov. Skúmal okolnosti vzniku dopravnej nehody a dospel k záveru, že neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti pre ktoré by bolo možné požadovanú regresnú náhradu znížiť. Skúmalo okolnosti za ktorých došlo k vzniku škody a zohľadnil výšku vyplateného poistného plnenia pričom dospel k záveru, že táto suma nevykazuje znaky neprimeranosti a nie je vo vzťahu k žalovanému likvidačná. Zdôraznil, že žalovaný neprodukoval žiaden dôkaz o tom, že z hľadiska jeho osobných pomerov je tento nárok žalobcu neprimeraný. Žalovaný nepredložil žiaden dôkaz o svojich osobných zárobkových a majetkových pomeroch aj z pohľadu do úvahy prichádzajúcej aplikácie § 257 CSP, preto súd prvej inštancie nepristúpil k zníženiu regresnej náhrady keďže na takýto postup nezistil relevantné dôvody. Ustálil, že ku škode došlo pri dopravnej nehode dňa 18.02.2014, k tomuto dňu uzavreté povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zo strany žalovaného nebolo uzavreté, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel. príslušenstvo priznanej pohľadávky súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zbierky a o trovách konania strán sporu rozhodol v závislosti od úspechu žalobcu v konaní.

3. Proti tomuto rozsudku v spojení s dopĺňacím uznesením podal v čas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť. Poukazuje na to, že poistnú čiastku za dané poistné obdobie nemohol uhradiť v januári 2014 keďže mu poisťovňa zaslala šek na úhradu poistného 01.02.2014. Ročné poistné uhradil na účet poisťovne, takže poisťka mu začala bežať od 01.02.2014 do 01.02.2015. Pokiaľ ide o škodu spôsobenú pri tejto dopravnej nehode v rozhodnutí súdu prvej inštancie sa konštatuje, že vznikla na poškodenom vozidle škoda 452,28 Eur, túto škodu vyčíslil švagor pána Y., avšak žiaden relevantný doklad o vzniknutej škode nemôže doložiť. Je to podľa jeho názoru klamstvo, lebo ak by takáto škoda na poškodenom nárazníku vznikla tak by to mal súdu preukázať a zároveň odvieť štátu 20% DPH. Myslí si, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní ignoroval predtým vyjadrené pokyny odvolacieho súdu a rozhodol v jeho veci nesprávne.

4. Žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania, má za to, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody na preukázanie svojich tvrdení.

5. Žalovaný vo vyjadrení z 29.11.2021 zotrval na dôvodoch, ktoré uviedol v odvolaní.

6. Podobne intervenient vystupujúci v tomto konaní na strane žalobcu navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov konania. Zdôraznil, že splatnosť poistného vo výške 75,78 Eur bola dohodnutá k 31.12.2013. Žalovaný túto sumu neuhradil v dohodnutej dobe preto zmluva zanikla zo zákona ku dňu 31.01.2014. Preto podľa § 24 ods. 7 Zákona č. 381/2001 Zbierky žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu toho, čo za neho plnil.

7. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v spojení s dopĺňacím uznesením v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasl. Zákona č. 160/2015 Zbierky civilného sporového poriadku (ďalej CSP) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je z časti opodstatnené.

8. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovým vozidlom v znení platnom k 18.02.2014 povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má pri tuzemskom motorovom vozidle ten, kto je ako držiteľ motorového vozidla zapísaný v dokladoch vozidla, alebo ten, kto je v dokladoch vozidla zapísaný ako osoba na ktorú sa držba motorového vozidla previedla, v ostatných prípadoch ten, kto je vlastníkom motorového vozidla, alebo jeho prevádzkovateľom. Ak na motorové vozidlo je uzatvorená nájomná zmluva s právom kúpy prenajatej veci, povinnosť uzavrieť poistnú zmluvu má nájomca.

9. Podľa § 9 ods. 4 citovaného zákona, poistenie zodpovednosti zanikne tiež ak poistné nebolo zaplatené do 1 mesiaca od dátumu jeho splatnosti ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto doby.

10. Podľa § 24 ods. 2 písm. b) citovaného zákona Kancelária poskytuje z poistného garančného fondu poistné plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti.

11. Podľa § 24 ods. 7 citovaného zákona, Kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa ods. 2 písm. a), b), f) a g) na náhradu toho, čo za neho plnila. Kancelária má právo proti poisťovateľovi na náhradu toho čo plnila za poisteného podľa ods. 2 písm. c). Kancelária je povinná požadovať od príslušnej kancelárie poisťovateľov náhradu toho čo plnila poškodenému podľa ods. 2 písm. e) a podľa § 24a ods. 1 písm. a).

12. V prejednávanej veci je zrejmé, že Komunálna poisťovňa a.s. Vienna Insurancou Group mala uzatvorenú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX so žalovaným na motorové vozidlo Y. O. EČ: K. XXX Q. účinnú od 31.12.2006 na dobu neurčitú s dohodnutými ročnými platbami poisťného a súd prvej inštancie opodstatnenie zistil, že táto zmluva trvala do 31.01.2014 kedy poistenie zaniklo z dôvodu nezaplatenia celej úhrady ročnej platby poisťného. Je tiež zrejmé, že žalovaný ako vodič spomínaného motorového vozidla spôsobil dňa 18.02.2014 dopravnú nehodu s následkom škody na inom motorovom vozidle. Žalobca preto podľa § 24 ods. 2 písm. b) Zákona o povinnom zmluvnom poistení uhradil spôsobenú majetkovú škodu s tým, že za ňu zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti a teda žalovaný.

13. Podľa § 20 ods. 1 citovaného zákona bola zriadená Kancelária ako právnická osoba, ktorá okrem iného poskytuje z poisťného garančného fondu poisťné plnenie za škodu. Účelom vytvorenia poisťného garančného fondu je aby aj v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymenované v § 24 ods. 2 tohto zákona bolo poškodenému zabezpečené poskytnutie plnenia za škodu na ktorú má poškodený právo za rovnakých podmienok za akých by mohol uplatniť nárok na náhradu škody proti poisťovateľovi. Jedným z nich je aj prípad keď motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda nie je v čase škodovej udalosti poistené. Kancelária tu poskytuje plnenie za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla namiesto osoby, ktorá za túto škodu zodpovedá.

14. V ustanovení § 24 ods. 7 citovaného zákona je upravené právo Kancelárie na náhradu vyplatených plnení z poisťného garančného fondu za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Okruh osôb proti ktorým má Kancelária tzv. postihové právo je upravený rôzne v závislosti od toho aký je status vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda spôsobená.

15. Právo Slovenskej kancelárie poisťovateľov proti tomu kto zodpovedá za škodu na náhradu toho, čo za neho plnila (§24 ods. 7 citovaného zákona) je regresným právom a nie právom na náhradu škody (do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/284/2010).

16. Citové ustanovenia zákona č. 381/2001 Zbierky v znení neskorších predpisov priznávajú poisťovateľovi proti poisťníkovi špecifický nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla ak v čase keď nastala poisťná udalosť bol v omeškaní s platením poisťného. Nárok upravený v tomto ustanovení nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (nie je odvodeným nárokom od práva poškodeného) proti tomu kto škodu spôsobil; ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poisťného vzťahu založeného poisťnou zmluvou. Predpokladom vzniku tohto nároku poisťovateľa proti poisťníkovi je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poisťníka poisťné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a že v čase keď nastala poisťná udalosť bol poisťník v omeškaní s platením poisťného. Z hľadiska poisťnej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je vždy určujúce motorové vozidlo, prevádzkou ktorého bola škoda spôsobená (do pozornosti rozsudok NSSR sp. zn. 3Cdo/326/2009).

17. Za ústavne akceptovateľnú možno považovať úvahu v zmysle tom, že regresná náhrada má plniť výchovný účel a nie likvidačný účel a má zohľadniť okolnosti za ktorých došlo k vzniku škody. Vzhľadom na uvedené primeranosť náhrady možno podľa názoru Ústavného súdu ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia (pri zohľadnení či ide o sumu konečnú, alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať), zohľadnením okolností za ktorých škoda vznikla a tiež skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil. Podľa názoru Ústavného súdu až posúdením týchto troch komponentov možno dospieť k záveru o tom, či je regresná náhrada primeraná. Aplikácia dvoch komponentov - výšky plnenia a miery jej percentuálneho zníženia a okolností za ktorých došlo ku škode - nie je dostatočným podkladom pre záver o primeranosti regresnej náhrady. Je nevyhnutné aplikovať súčasne aj tretí komponent, teda konkrétne pomery toho kto škodu spôsobil lebo len tak možno dosiahnuť účel regresnej náhrady. Skúmanie pomerov toho, kto škodu spôsobil umožní primerane určiť výšku regresnej náhrady tak, aby plnila výchovný (odstrašujúci) účinok a vyhnúť sa tomu, aby výška regresnej náhrady nebola príliš nízka-

keď nenaplní svoj účel a na druhej strane, aby nebola (ekonomicky) likvidačná (do pozornosti náleží Ústavného súdu SR z 31.01.2019 sp. zn. IV. ÚS 377/2018).

18. V konaní ďalej nebolo sporné, že dňa 11.06.2014 žalobca poskytol poškodenému subjektu z dopravnej nehody zo dňa 18.02.2014 z poistného garančného fondu poistné plnenie vo výške 294,38 Eur. Žalobca teda vo vzťahu k žalovanému požaduje náhradu poistného plnenia v plnej výške. K dopravnej nehode v daný deň došlo tým spôsobom, že vodič poškodeného motorového vozidla Z. O. sedel v čase vzniku škodovej udalosti v zaparkovanom vozidle keď do jeho zadnej časti nacúval žalovaný svojím motorovým vozidlom typu Y. O.. Ako už bolo spomínané v čase dopravnej nehody už poistná zmluva uzatvorená pôvodne medzi žalovaným a intervenientom vystupujúcim na strane žalobcu zanikla s účinnosťou ku dňu 31.01.2014 keďže žalovaný v predchádzajúcom kalendárnom roku uhradil len časť poistného ustanoveného sumou 75,78 Eur ročne. Pri tejto škodovej udalosti nedošlo k ublíženiu na zdraví iných osôb a ani ku škode výrazného rozsahu na osobnom motorovom vozidle poškodeného. Súd prvej inštancie všeobecne poukázal aj na potrebu zohľadniť osobné, zárobkové a majetkové pomery žalovaného s tým, že menovaná v tomto smere žiadne doklady nepredložil preto ich v prejedávanej veci neaplikoval. Vychádzajúc z obsahu spisu však nemožno opomenúť, že žalovaný súdu prvej inštancie oznámil, že je poberateľom iba starobného dôchodku v sume 430,- Eur mesačne (č.l. 480) výška ktorého aktuálne podľa lustrácie údajov v systéme Sociálnej poisťovne predstavuje sumu 451,90 Eur mesačne. V predchádzajúcom období bol žalovaný bez zamestnania, čo dokumentoval súdu prvej inštancie listom adresovaným spoločnosti EOS KSI Slovensko 03.03.2015 (č.l. 370).

19. Vyhodnotením všetkých týchto komponentov odvolací súd ustálil primeranosť požadovanej regresnej náhrady rozsahom 30% zo žalobcom vyplatenej škody zo vzniknutej škodovej udalosti, čo v tomto konkrétnom prípade predstavuje sumu 88,32 Eur.

20. So zreteľom na všetky okolnosti veci tak odvolací súd konštatuje, že žalobca preukázal opodstatnenosť žaloby v uvádzanom rozsahu preto odvolací súd rozsudok v spojení s dopĺňacím uznesením potvrdil ako vecne správny (§ 387CSP) do prisúdenej istiny vo výške 88,32 Eur s prísl. a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti preskúmané rozhodnutie zmenil postupom podľa § 388 CSP a v tejto časti žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

21. Náhradu trov celého konania (§ 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP) s ohľadom na konečný čiastočný úspech strán sporu a intervenienta v konaní týmto subjektom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).